

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീനിവാസരാമാനുജമഹാദേശികൈഃ (മൈസൂര ആണ്ഡവൻ)
സംസ്കൃതഭാഷായാം അനുവാദ്യ അനുഗൃഹീതം
ശ്രീമദ്വേദാന്താചാര്യവിരചിതം

॥ അമിരുതരഞ്ജനി ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ അമിരുതരഞ്ജനി ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാര്യഃ കവിതാർകികകേസരീ |

വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ദത്വാ ചിത്തം സ്ഥിരം നഃ പരമകരുണയാ

സുരിസേവ്യോ രമേശഃ

തത്ത്വജ്ഞാനാനുകമ്പാമഹിതസുമനസാം

സമ്പ്രദായേന്ദ്രിശുദ്ധേ |

യോഗ്യോപായേന തുഷ്ടഃ സ്വദര ഇതി ഹി കാ -

രുൺയമസ്മാസു തൻവൻ

ജൻമാദ്യുൻമുൽയ ദുഃഖം ഭവതി മുദിതഹൃത്

പ്രാപ്നുമ ശ്ലാഘ്യനിഷ്ഠാം || 1 ||

മമിത്വാബ്ധിം ദേവതാഭ്യസ്തുധാം ദത്തവതഃ ശ്രിയഃ |

പത്യുഃ പദപ്രദാനസ്ഥദാചാർയാൻ വയമാശ്രിതാഃ || 2 ||

മുക്തേർനിദാനസ്യ ഹരേർദയായാഃ

ശിരോവതംസീകരണായ പൂർവം |

ജാനീഹി തത്ത്വത്രയമേതയാദിശാ

പരം സമീചീനഹിതം ഭവേത്തേ || 3 ||

ത്രിഷു ത്രികം ത്രിദികം ച ത്രിചതുഷ്ടയമേവ ച |

ജ്ഞാതേഷ്യതേഷു സമ്യക് ച പ്രണശ്യേത് ദുഃഖമത്ര ഹി || 4 ||

യോ വാചേതനചേതനേ സുകലയ -

നാത്മീയദേഹം പരഃ

യശോർവ്വ സഹിതം ചഖാദ നവനീ -
 തം ചാദരാത് ദധുപി |
 യോ ദൈത്യൻ കലമേ ജഘാന യവസോ -
 ന്മൂലൈകനീത്യോദ്ധതാൻ
 അസ്മദ്ദേശികസൂക്തയോ വലയവത്
 ഭാന്ത്യാത്മഹസ്തേ സദാ || 5 ||

സംശുദ്ധശ്രുതിമസ്തകസ്യ തുലസീ -
 മൗളേഃ പ്രപന്നാഃ പദോഃ
 നിർവീചിം ത്വമുതോദധിം ജലധരം
 പീതാംഭുധിം മൺയഗം |
 മൗൽയാതീത മഹോദ്ബ്രവംസ്തദുപമം
 ജ്യോത്സ്നാതപോദ്ഭാസിതം
 നേദം സ്യാച്ച വിമർശനേ നിരുപമോ
 ഹൃദോജവാസാപതിഃ || 6 ||

പരമപദവിദാതൂർമൂലവേദോദിതസ്യ
 ജലധരഗുണമൂർത്തേഃ തം സ്വഭാവം വിദന്തഃ |
 കതിചന ഗുരവശ്ചാപൗരുഷേയേ രഹസ്യേ
 ത്രയ ഉപദിദിശൂർനസ്ത്രിത്രികാർമാൻ സമസ്താൻ || 7 ||

ശേഷീ മേഘം ഭരോ മേ ഫലമിതി ച ധിയം
 സന്ത്യജൻ സർവമേതത്
 സർവേശേ സർവശേഷിൺയഗമയമതുല -
 ശ്രീശപാദാവുപായം |
 ജ്ഞാത്യാപേയം ച വിഘ്നാനഹനമഭിഹിതം
 യദ്ധിതം തന്നിയന്ത്രാ

ലേഭേ ശ്രേഷ്ഠോപകാരാനിഹ ശുചമജഹാം
നിത്യയോഗേ ഹൃദേതേ || 8 ||

സർവാൺയേതാനി തത്ത്വാന്യതിശയകൃപയാ
ബോധയിത്വാ ച സമൃക്
ദാതുർമുക്ത്യേകപദ്യാ അസദ്യശചരണൗ
സ്തഃ പൃഥിവ്യാമുപായൗ |
തസ്മിന്നാനന്ദപൂർണ്ണമൃതമയമിതി ച
പ്രാഹുരാചാര്യവർയാഃ
അസ്മാനധ്യാപയംസ്തേ സ്വയമിഹകുശലാ -
സ്താരമുഖ്യാൻ ഹിതാർഥാൻ || 9 ||

ശ്രീമന്നാരായണോ നശ്ചിദചിദിതി മഹാ -
ദ്വിർദ്വികാമ്നായമൗഘ
തത്ത്വാനി ത്രീൺയമൂനി ക്വചിദഹനി നിശ -
ദ്യാമ നോജ്ജീവനാർഥം |
ഇച്ഛന്ത്യന്യം ഹി ധീരാ ഹൃദയഗമഖിലം
മുലമന്ത്രസ്യ സാരം
സമൃക് വിജ്ഞായ ചാഷ്ടാക്ഷരമഹിതഗുണാ -
ഷ്ടാഹിതേഷ്ടാശ്രൂയന്തേ || 10 ||

ഹേതുർവിശ്വാന്തരാത്മാഖിലജഗദവിതാ
ശ്രീസഹായോ ദയാഭൂഃ
ഭ്രാജിഷ്ണോരേവമാത്മാന ഇഹ ച തനവ -
സ്തസ്യ നാരായണസ്യ |
ജിത്വാഹന്താം സുസേവോചിതവിധമചലാ -
ഞ്ചാദി മായാം ച കാലം

പ്രത്യേകാകാശരൂപം ത്വിതി ധൃതസഹജാ -
കാരഭൂതസ്വഭാവൻ || 11.1 ||

സൂക്ഷ്മഭൂഷാഗുണയുതൈഃ ഗുരുഭിർദർശിതാൻ വയം |
യഥാദ്രാക്ഷ്മ തഥൈവേഹ താനവച്ഛമാവധാനതഃ || 11.2 ||

അമലഗാ അഖിലാശ്ച തമാവിധാഃ
ഹൃദി ന ഇത്ഥമിഹാലിലിഖുർവിധാഃ |
ശ്രുതിരൂപാ ബഹുധാ സുവിമുശ്യ തം
തിമിരനാശിനമിനുമുപാശ്രിതാഃ || 12 ||

രക്തസ്വർണാഭപാദദ്വയമഹിതസുവ -
ർണാബ്ജവാസേപ്സിതശ്രീ -
രംഗേശഭ്രമശാൽയാശ്രിതജനചരണാ -
ബ്ജോത്തമാംഗാവതംസാഃ |
ആനന്ദസ്തോമഗൺയാൻ പഹണിമ സകലാ -
നേകപഞ്ചാശദർമാൻ
വർണസ്ഥാൻ ആത്മരക്ഷാമൃതമിവ കലിതാൻ
താൻ രഹസ്യത്രയേത്ര || 13 ||

ജ്ഞാതാ ജ്യോതിസ്സുരൂപോഽസ്ഥ്യഹമിഹ ന പുന -
ർദേഹരൂപാദിരന്യഃ
ദിവ്യാസ്ഥാനസ്ഥിതശ്രീപതിചരണനിഷേ -
വ്യേവ നാന്യം ഹ്യുപേയാം |
പീയൂഷാഭസ്യ പാദൗ ശരണമിതി യയാ -
വുജ്ജ്വലാമേയസേവാ -
ലങ്കാരൈർഭൂഷിതാന്തഃ കരണമഹിമവാ -
നേവ ഭൂയാസമദ്യ || 14 ||

ആത്മാചാരസുശീലദേശികകൃതോ -

പായപ്രഭാവാത് യഥാ

തൂലാനാമിഹ രാശി രാശു ദഹനാത്

പാപാനി ദഗ്ധാനി നഃ |

നിദ്രാഗാന്ത്രനിവൃത്തയേ ച നിയതം

കാലം പ്രതീക്ഷാമഹേ

പ്രാപ്ത്യാമോ ന പുനർജനിം ത്വിഹ മഹോ -

ദൻവദ്ഗുണം സംശ്രിതാഃ || 15 ||

ഔദാർയോത്കർഷഹർഷപ്രഗുണകരുണയാ

മാധവസ്യേഷ്ടദാതുഃ

യാമാർഥ്യം ജാനതാം തൈരനുപമവചനൈ -

ർജാതയാ ദാർഢ്യമത്യാ |

മത്യാ പ്രോത്സാരയാമസ്തിമിര മതിതതം

ചാപകർഷം ജഹീമഃ

യാമാതഥ്യം യഥാ വാ വയമഖിലമവാ -

പ്ത്യാമ ഇദൃക്പ്രകർഷം || 16 ||

നാരായണോ ഹി പരമോ വയമേതദീയാഃ

ശേഷാ അശേഷഭുവനം വപുരസ്യ ചേതി |

വേദൈർഗുണാഢ്യകരുണാശുഗുരുപദേശാത്

അജ്ഞാനമാജിഹി മതിം ത്വചലാമവാപം || 17 ||

സിദ്ധോപായസ്ത ഏവേത്യവഗമയിത്യുഷു

ശ്രീദയൈകാശ്രയേഷു

രക്ഷ്യത്വേനൈവ ഗൃഹ്ണൻ സപദി കരിഗിരി -

ശ്രീധരോ നസ്തദൈവ |

മുക്താവദ്യർഥിതായാം നിജപദയുഗളീം

പ്രാപയത്യേവ ഭൂയഃ
 നൈവോത്പത്തിർയദാപ്തം ശുഭകരമഖിലം
 നാസ്തി നോ ഹ്യാത്മഭാരഃ || 18 ||

ശ്രീശ്വേത്സമാംശ്ച സമർപയത്സു ഗുരുഷു
 ക്ഷുദ്രേ ഫലേ്യസംഗീഷു
 രക്ഷ്യന്തേന ഗൃഹീതവത്സ്യമ ജഗ -
 ന്മാതുഃ പ്രിയേ നസ്ത്വയം |
 ഭൂയോജനമ നിവാർയ ശാശ്വതപര -
 വ്യാമ്നി പ്രതിഷ്ഠാപയേത്
 സ്വാന്താനനി കുതോ ന ചാസി കഥയാ -
 മൃത്യന്തയുക്തം വചഃ || 19.1 ||

യാവത്സ്മിതിസ്ത്യാദിഹ തേ നിരാഗസം
 സമ്പ്രാർഥ്യ ബോധം നിഖിലം ച ലബ്ധ്വാ |
 പ്രാപ്തവ്യമസ്മാസ്മിഹ തുഷ്ടിമത്സു
 ത്വമേവ നോദാസ്യ ഹി ശേഷവൃത്തൗ || 19.2 ||

ചാർവാകാർഹതസാംഖ്യശൈവകണഭൂക്
 ദുസ്തർകബൗദ്ധ്യസത് -
 തന്ത്രോൻമൂലകൃതേ നിഗൂഢമതുലം
 ഭാവം ശ്രുതേസ്ത്രിംശതാ |
 വാക്യൈർവ്യാകൃതവാൻ വിവിച്യ വിശദം
 ത്വേതച്ച ചിത്തേ ബുധഃ
 ഐകാഗ്ര്യേണ ദൃഢം നിധായ നിബിഡം
 മോഹാന്ധകാരം ഹത || 20 ||

സാർവൈശ്വർയനിരാചികീർഷുപുരുഷാ -
 നപ്യാത്മജാൻ മാതുവത്

കാരുൺയൈകതനോർമനോനിവസതേ -

സ്തസ്യ സ്വഭാവം ഹരേഃ |

വിജ്ഞായോചിമ ദേശികാഗ്രത ഉപാ -

യാതാ ഗിരോ വാദിനാം

മോഘാഃ കണ്ടകവർതിനാം ത്വരപരീ -

വാഹസ്ഥഹേരുപമാഃ || 21 ||

സർവത്രാതുർഗുരുണാം പിതുരധിചരണാ -

ംഭോരുഹം ചക്രപാണേഃ

തേഷാമേവ പ്രിയാ യേ ഗുരുഭിരഭിഹിതം

സത്യകാരുൺയഭാവാം |

മാ കാർഷീസ്ത്വം ഹൃദർമം ത്വിതി നിജശിരസാ -

ഽലങ്കൃതാ ധീർവിശുദ്ധാ

മിഥ്യാവൈർയക്ഷശാരോപമകരണദശൈ -

കം പ്രിയത്വം സമേയുഃ || 22 ||

ദേവേനാനന്തപുംസാ വിഹത ഉദിത ഉ -

ദ്വേലവാരാശിരാസീത്

ഹ്രസ്വാകാരസ്യ ഹസ്തേ ചുളുക ഇവ മൂനേഃ

കീർതിമൂർതേഃ പ്രണേതൃഃ |

ശാസ്ത്രസ്യ ദ്രാവിഡസ്യ ശ്രുതിനികരനിഗൂഢ് -

ഹാർഥമായായ ചിത്തേ

വാചോഽസ്മദ്ബന്ധനാശപ്രമുദിതഗുരുകാ -

രുൺയലബ്ധാഃ കിലൈതാഃ || 23 ||

ആചാർയാ അസ്മദീയാസ്ത്രിഗുണമയവിചി -

ത്രാ ചതുർവിംശതിശ്ച

പ്രോക്തം തത്ര ത്രിയൈതദ്ഗുണരഹിതലസ -

ത്കാലികാവർതചക്രം |
 നാകസ്സത്തെച്ചകുഗുൺയോ നിരവധി വിഭവ -
 ശേഷത്യമീ ദേഹഭൂതാഃ
 ശ്രീമന്നാരായണസ്യേത്യപി തു വിധുരിതാ -
 ശ്ചിദ്ഗുണേനേത്യേവാചുഃ || 24 ||

മദീയമിതി നൈവ കിന്ത്വഹമിതി ബ്രൂവന്നാത്മനഃ
 പ്രഭാവമവിദൻ പരം മമ ഭരസ്തു തേ ശ്രീമതേ |
 ഇതീഹ മഹതാ ദൃഢം സ്വതപസാപി നിർധാരിതേ
 പരിഭ്രമതി കൈതവാത് ജഗതി പശ്യ വൃദ്ധിം ന ചൈത് || 25 ||

യേ നാനാവിധകർമ്മഭിർദ്വന്ദ്വഗുണൈ -
 ര്ബദ്ധാസ്തഥാ യേ പുനഃ
 സത്കൃത്യേഷു നിയോജകസ്യ സുപദം
 നാരായണസ്യാശ്രിതാഃ |
 യേ വാനാദിഭവാത്മകൃത്യവിധുരാഃ
 നിത്യാ വിദീപ്താസ്സുരാഃ
 ആമ്നായോക്തകരാൻ നിദന്ത ഇഹ താൻ
 ജീവാൻ വയം ചോന്നതാഃ || 26 ||

ആരൺയേഷ്വവിലേഷു യത്പദയുഗോ -
 ത്തംസീകൃതേഷു സ്വതഃ
 ഉച്ചസ്ഥോ ജഗതാം നിദാനമപി സം -
 ക്ഷുബ്ധോ ന കേനാപി നഃ |
 അഹസ്സംഹരണസ്സ്യയം സുസരണൗ
 നാരായണസ്സൻ സ്ഥിതഃ
 കാരുൺയേന സുദർശയത്യസദ്യശീം
 ദിവ്യാകൃതിം സ്വാം ശുഭാം || 27 ||

ക്രൂരാഹഃ കാരിണീ സാ പ്രകൃതിരിഹ തദ -
 ന്വർതിജീവാത്മവർഗഃ
 അന്തര്യന്താ തദന്തസ്സകലമനുഗതോ
 ഭാതി നാരായണസ്സഃ |
 ആമ്നായാന്താർഥ ഏഷോ ജലനിധിഗതശു -
 ക്തിസ്ഥമുക്തോപമോദ്ഭവഃ
 നാനാശാസ്ത്രാർഥശാഖാസ്വധിഗതമനുവി -
 ജേന്തേ ഇത്യഭ്യധാമ || 28 ||

കാഷ്ഠാസ്വഷ്ടാസു സർവത്ര ച വരിവസിതാ
 ആത്തകീർതിപ്രകർഷാഃ
 ശുദ്ധാസ്തത്ത്വാർഥസാരപ്രദചുളകരസം
 പ്രാദുരേനം പിബന്തി |
 പൂതാസ്തേ ഹ്യേവ തത്ത്വത്രയഗതയുഗള -
 ത്യാഗിപാഷണ്ഡിപാശാൻ
 ചരിത്വാ നിർദുഷ്ടതത്ത്വത്രയമതിശയിതം
 പ്രാകൃതനം സ്ഥാപയന്തി || 29 ||

അഹസ്സഹതിനാശിനാം ശ്രുതിവിദാം
 സർവം വയം സൂക്തിഭിഃ
 വിജ്ഞായാമ മനോനിവാസികമലാ -
 കാന്തസ്യ പാദദ്വയം |
 ദുർജ്ജ്ഞയാത്മഗുണം മഹൗഷധസുധാ -
 മുർതേഃ മഹത് ഭാഗ്യദം
 സുച്ഛായം തദുപായമാപ്നുമ ഫലം
 ചേതി ദ്വിധേവ സ്ഥിതം || 30 ||

അധ്യേതവ്യശ്രുതിഷു ചതസ്യുഷ്യഗ്ര്യമന്ത്രത്രയാർഥേ

നീതേർമാർഗാത് ചുറ്റിരകലിതാ സ്യാത്തമാ സ്ഥാപിതാഃ സ്ഥഃ |
യം നാമാന്യപ്യനുഗുണയുതാൻയൻവഹം ശ്രീഃ സഹസ്രം
പദ്മാ ജുഷ്ടാ യമതികൃപയാ തസ്യ നാരായണസ്യ || 31 ||

ദേഹം ജീവം സ്ഥിരം തം ദദദതിദയയാ -

ധിഷ്ഠിതോന്തസ്ത്രിഷേശഃ
സ്വേനൈവാത്മാ പ്രദത്തോഽപ്യഥ സുമതി മയം
മാമകോ നേതി യച്ഛൻ |
നിത്യാനന്ദം വിതീർയ സ്വചരിതസുപഥോ
മാം സ്വഭാരം വിദിത്വാ
ദത്വാ ദിവ്യം പദം സ്വം സുമനസമവൃണോത്
സുരിസേവാം ഹി ദാതും || 32 ||

ലക്ഷ്മീശസ്യ പദദ്വയം ശരണമി -

ത്യാശ്രിത്യ ഗാഢം പരം
ലക്ഷ്മീശസ്യ പദാരവിന്ദയുഗളീ -
മേവോപയന്തോ ബുധാഃ |
ലക്ഷ്മീശൈകകൃപാവശാദവിപദം
നിത്യൈകലഭ്യം ശ്രിയം
കാരുണ്യാതിശയാദ്വിമൃശ്യ സകലാം
നോ ദേശികാഃ പ്രാദദുഃ || 33 ||

ലക്ഷ്മ്യ യോഗാനിയോക്തർയാ ദൃഢതരസുഗുണ -

ശ്രീനിധേസ്സദ്ഗുണസ്യ
സ്വാർഹേദ്യോ ലക്ഷ്യലക്ഷ്യ ഹൃതിശയസുഗുണേ
ദിവ്യകാർയേഽംഘ്രിയുഗ്മം |
പ്രത്യക്ഷേണേക്ഷണീയേ സ്വശരണവരണം

സ്ഥാസ്സനുഗത്യാപ്തിലാഭഃ
 പുംസാമേതേ പ്രകാരാ ഇഹ പരിഗണിതാ
 ഹൃജ്ഞത്താനാശനായ || 34 ||

ലക്ഷ്മീനായകപാദപദ്മയുഗളീം
 പ്രീത്യൈത്യ സേവാപ്തയേ
 ശ്രീനാരായണപാദമേവ ശരണം
 സമ്പ്രാപ്തവത്ത്യാദരാത് |
 സന്മന്ത്രം സകൃദുക്തമാത്മദമധീ -
 യാനാ ദ്വയാഖ്യം വയം
 സ്വായത്യാം നിരഘാഗ്രജീവനവിധൗ
 യാതാ സ്ഥിതിം സ്ഥേയസീം || 35 ||

അനിതരശരണേഷു സ്വൈകനിഷ്ഠേഷു ദോഷം
 കമപി ന ഗണയൻ സന്നത്ര ഗോപാല ആസ്തേ |
 നിഖിലദുരിതമുൻമൂൽയാഥ സൂരീന്ദ്രബൃന്ദൈഃ
 സഹ കലയിതുകാമഃ ത്വം മനഃ ! സ്താത് സുഖേന || 36 ||

ധർമാസ്സർവേ ജഹുർമാമപി തു ന വിജഹ -
 നിത്യധർമഃ സ്വയം മാം
 മത്പാത്ഥീയാൻ മുകുന്ദസ്ത്വഖിലദ ഉപക്യ -
 ന്മോദമാനോ ദയാളുഃ |
 ത്വാം ശൈലോൻമത്തദന്താവളദുരിതചയാ -
 ന്മോക്ഷയിഷ്യാമി മാ ഭീഃ
 ഇത്യുക്ത്യാ തസ്യ ചേതോ വിശുച ഇഹ ഭവേ -
 മൈവ വിശ്വാസഭൂമ്നാ || 37 ||

അഹസ്സഹതിനാശിനാം ശ്രുതിവിദാം
 സർവം വയം സൂക്തിഭിഃ
 വിജ്ഞായാഥ മനോനിവാസികമലാ -
 കാന്തസ്യ പാദദ്വയം |
 ദുർജ്ജ്ഞയാത്മഗുണം മഹൗഷധസുധാ -
 മുർത്തേഃ മഹത് ഭാഗ്യദം
 സുച്ഛായം തദുപായമാപ്നുമ ഫലം
 ചേതി ദ്വിധേവസ്ഥിതം || 38 ||

മന്ത്രേ ചാഷ്ടാക്ഷരേ ഷഡ്ഭികമഹിതമനു
 ശ്ലോകമന്ത്രീസമാനേ
 സർവത്ര ക്വാപ്യുപായം ഹൃദിദധതി തഥാ
 സാധനത്യാഗിനോ യേ |
 നിക്ഷേപൈകാവലംബാഃ പരമപദദ്യശോ
 ദേശികാസ്തേജസാഗ്ര്യാഃ
 ശിഷ്ടാസ്തത്സേവകോഹന്ദലതി നിഭുകൃപാ
 ത്ര്യഷ്ടകേ മേന്ദുബന്ധം || 39 ||

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
 ശ്രീദേശികപ്രബന്ധാധിഷ്ഠിതാ സാമൃതരഞ്ജിനീ |
 ശ്ലോകീകൃതാ വ്യാകൃതാ ച ഗോപാലാർയേണ സന്മുദേ ||

|| ഇതി അമിരുതരഞ്ജനി സംഗ്രഹഃ സമാപ്തഃ ||
 കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |
 ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||